

RAPORT

50

najczęściej
popętnianych **błędów**
w internecie w 2023 roku

Przedmowa

Marka Nadwyraz.com, zaangażowana w promowanie poprawnej polszczyzny oraz klasyki literatury polskiej, we współpracy z serwisem Polszczyzna.pl, który jest poświęcony tematyce językowej, zdecydowała się już po raz szósty zająć analizą błędów językowych popełnianych przez użytkowników polskiego internetu. Badania z poprzednich lat pokazały, że świadomość językowa wśród Polaków utrzymuje się na podobnym poziomie i nie zachodzą w niej znaczące zmiany. Nadal powtarzamy te same błędy, które niechlubnie pojawiają się na licznych stronach i w portalach internetowych.

Dlaczego więc, w obliczu pesymistycznych wyników badań z poprzedniego roku i powtarzających się trendów, podjęto decyzję o kolejnym zbadaniu najczęściej występujących błędów w polskiej przestrzeni internetowej? Czy można przypuszczać, że w 2023 roku zwyczaje językowe Polaków nie uległy żadnej zmianie w porównaniu z rokiem 2022? Bez dokładnej weryfikacji przy użyciu specjalistycznych narzędzi oraz głębokiej analizy wszystkie przypuszczenia mogą okazać się równie niepewne jak wróżby z fusów.

Dodajmy, że tym razem, w przeciwieństwie do poprzednich lat, nie klasyfikowaliśmy błędów według poszczególnych rodzajów, ale za to skupiliśmy się na ich ogólnym obrazie.

Spójrzmy więc, jakie błędy językowe popełnili polscy użytkownicy internetu w 2023 roku. Czy zwiększenie liczby internautów oraz ich aktywności internetowej wpłynęło negatywnie na jakość używanego języka polskiego? Czy problemy z zachowaniem poprawności językowej stały się bardziej widoczne? A może pojawiła się iskierka nadziei na pozytywne zmiany? Tylko dokładna analiza danych pozwoli nam odpowiedzieć na te pytania.

Metodologia

- Raport został opracowany na podstawie analizy danych z całego roku 2023, tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku. Dane pozyskano przy użyciu profesjonalnego narzędzia do monitoringu internetu SentiOne oraz za pośrednictwem monitoringu własnego.

- Monitoring obejmował zestaw wyselekcjonowanych słów kluczowych obejmujących różne formy potencjalnych błędów językowych oraz uwzględniających ich odmianę przez przypadki i użycie lub nie polskich znaków diakrytycznych. Dobór słów kluczowych został dokonany przez serwis [Polszczyzna.pl](https://polszczyzna.pl) oraz przez stronę [Poprawna Polszczyzna](https://poprawnapolszczyzna.pl) na Facebooku na podstawie niezależnej wielomiesięcznej analizy, która obejmowała własne badania oraz ankiety przeprowadzone wśród czytelników. Dzięki temu udało się zidentyfikować dziesiątki najczęściej występujących błędów językowych, które następnie były przedmiotem szczególnego monitoringu w sieci.

- Analiza dotyczyła 50 błędów językowych w różnych konfiguracjach i obejmowała 12 miesięcy (1.01.2023–31.12.2023). Łączna liczba otrzymanych i przeanalizowanych danych wyniosła 3 341 296.

- Materiał do analizy zaczerpnięto z następujących źródeł: Facebook, YouTube, TikTok, Wykop, Instagram, X (dawniej Twitter), blogi, fora dyskusyjne, portale internetowe oraz recenzje.

Jak czytać raport?

Raport ma charakter orientacyjny, a nie naukowy, co oznacza, że prezentowane w nim dane mogą być niekompletne lub ograniczone. Są one również zależne od efektywności działania narzędzia monitorującego oraz od ograniczeń związanych z dostępem do treści analizowanych na określonych stronach internetowych.

Narzędzie SentiOne identyfikuje błędy językowe bez możliwości rozpoznawania niuansów takich jak kontekst, błędy celowe, żarty, sarkazm, regionalizmy czy świadome zabiegi stylistyczne. W celu zapewnienia kompleksowej analizy wybrane wyrazy (*muji*, *piniondze / pieniendze*, *wogóle / wogule*) zostały dodatkowo poddane ręcznej ocenie na podstawie 1000 wzmianek dla każdego terminu. W ten sposób zbadano, czy występowanie słów w tekście jest rezultatem rzeczywistych błędów, czy też świadomej manipulacji językiem, na przykład żartów lub sarkazmu. Po wykonaniu pogłębionej analizy określony procent wyżej wymienionych wyrazów zidentyfikowano jako celowy błąd i uwzględniono te dane w wynikach.

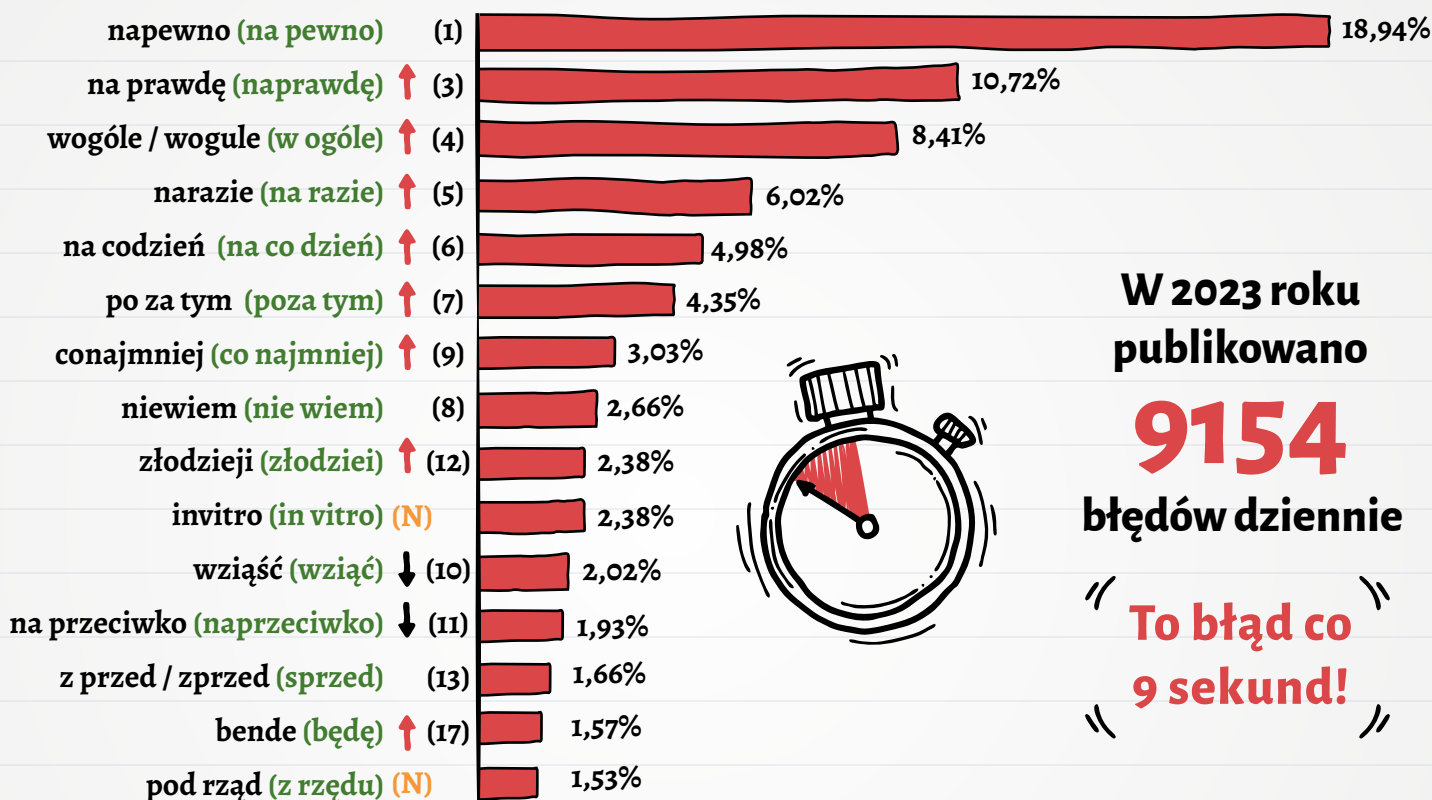
W celu potwierdzenia statusu językowego wybranych słów jako błędnych odwołaliśmy się do wiarygodnych źródeł: *Słownika języka polskiego PWN*, *Wielkiego słownika ortograficznego PWN*, *Słownika poprawnej polszczyzny PWN*, strony dobryslownik.pl oraz innych uznanych publikacji normatywnych, które stanowią podstawę weryfikacji poprawności językowej.

Błąd językowy – czym właściwie jest?

Błąd językowy, zdefiniowany m.in. przez *Słownik poprawnej polszczyzny PWN* oraz stronę dobryslownik.pl, to każde użycie języka, które nieświadomie narusza normę językową – zbiór reguł gramatycznych, leksykalnych i stylistycznych uznanych przez większość użytkowników danego języka. Przejawia się to w postaci niezgodności z zasadami ortografii i interpunkcji, błędów w składni oraz w niewłaściwym użyciu słownictwa lub frazeologii. Błędy językowe zwykle wynikają z niepełnej znajomości tychże norm lub z nieuwagi, a ich występowanie jest postrzegane jako odstępstwo od tradycyjnie przyjętego wzorca językowego.

15 najczęstszych błędów w internecie

LISTA BŁĘDÓW

W 2023 roku
publikowano
9154
błędów dziennie

“ To błąd co
9 sekund! ”

▪ Wartość przy strzałce to pozycja błędu w zeszłorocznym raporcie.

▪ **Poprawny zapis słów.**

▪ **(N)** Nowy błąd w 2023 roku.

Łączna liczba przeanalizowanych błędów: **3 341 296**

Najczęstsze błędy w internecie

Źródła błędów

- Największe źródło błędów niezmiennie stanowi Facebook (38,98% zgromadzonego materiału). Na drugim miejscu plasuje się X, dawniej Twitter (20,21%), a na trzecim po raz pierwszy znalazł się serwis YouTube (15,12%).
- Na kolejnych miejscach wymienić można: portale internetowe (11,90%), TikTok (4,08%), Wykop (3,72%), fora dyskusyjne (3,06%), recenzje (1,35%), Instagram (0,97%) oraz blogi (0,61%).

Najczęstsze błędy w internecie

15 najczęstszych błędów w internecie w 2023 r.

W naszym najnowszym raporcie zidentyfikowaliśmy łącznie 50 błędów językowych, które Polacy popełniali w internecie w roku 2023. Choć liczba błędów jest duża, skupiamy się przede wszystkim na 15, które pojawiały się najczęściej. Co ciekawe, większość z nich, bo aż 13, to błędy ortograficzne, zmienił się jednak ich rozkład. Co warto odnotowania, po raz pierwszy nie segregowaliśmy błędów według poszczególnych kategorii.

Oto najczęściej popełniane błędy językowe w 2023 roku*:

1. <i>napewno</i> (<i>na pewno</i>)	9. <i>złodzieji</i> (<i>złodziei</i>)
2. <i>na prawdę</i> (<i>naprawdę</i>)	10. <i>invitro</i> / <i>inwitro</i> (<i>in vitro</i>)
3. <i>wogóle</i> / <i>wogule</i> (<i>w ogóle</i>)	11. <i>wziąść</i> (<i>wziąć</i>)
4. <i>narazie</i> (<i>na razie</i>)	12. <i>na przeciwko</i> / <i>na przeciw</i> (<i>naprzeciwko</i>)
5. <i>na codzień</i> / <i>nacodzień</i> (<i>na co dzień</i>)	13. <i>z przed</i> / <i>zprzed</i> (<i>sprzed</i>)
6. <i>po za tym</i> / <i>pozatym</i> (<i>poza tym</i>)	14. <i>bende</i> (<i>będę</i>)
7. <i>conajmniej</i> (<i>co najmniej</i>)	15. <i>pod rząd</i> (<i>z rzędu</i>)
8. <i>niewiem</i> (<i>nie wiem</i>)	

* Poprawny zapis słów.

Interesujące jest to, że siedem pierwszych pozycji powtarza się z listą z poprzedniego roku i zachowuje tę samą kolejność. Co więcej, w porównaniu z rokiem 2022 z listy wypadły *jusz* i *dlatego bo*, które zastąpione zostały przez nowe błędy: *invitro* / *inwitro* oraz *pod rząd*.

Niestety dane wskazują na niepokojący trend: obserwujemy około 10,5-procentowy wzrost liczby błędów językowych w 2023 roku w porównaniu z rokiem 2022, patrząc na pierwsze 15 najczęściej występujących lapsusów językowych. To może dowodzić, że pomimo dostępu do informacji i narzędzi wspierających poprawność świadomość językowa użytkowników polskiego internetu niekoniecznie idzie w kierunku oczekiwanego postępu. Nieustająca obecność błędów, zwłaszcza tych dotyczących pisowni łącznej i rozłącznej, oznacza konieczność intensyfikacji działań edukacyjnych mających na celu podniesienie kompetencji językowych w przestrzeni internetowej. Podkreśla to potrzebę kontynuowania działań edukacyjnych i informacyjnych, które pomogą zrozumieć i wyeliminować najczęściej występujące błędy w komunikacji online.

Najczęstsze błędy w internecie

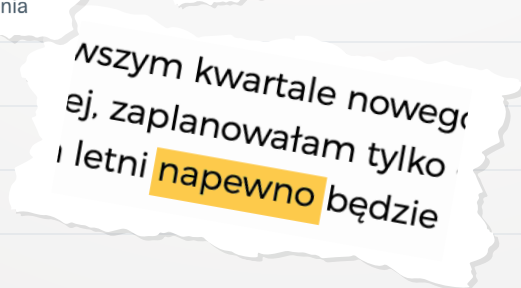
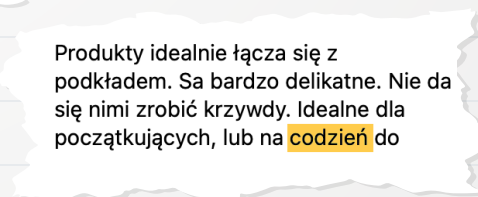
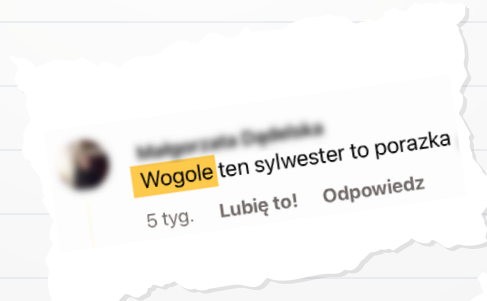
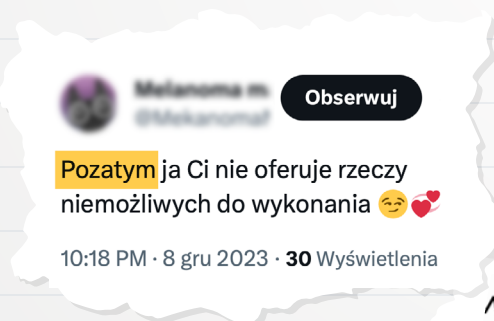
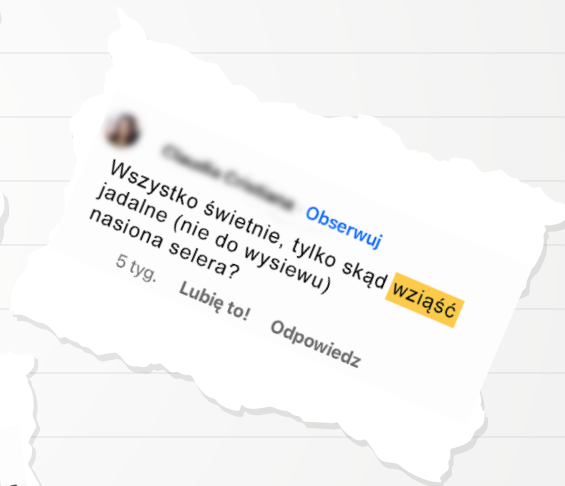
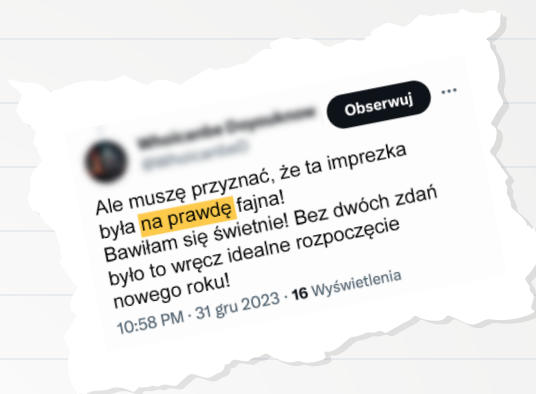
Warto też zaznaczyć, że od momentu rozpoczęcia naszych badań, czyli od 2018 roku, najbardziej uporczywym błędem, który Polacy regularnie popełniają, pozostaje *napewno*, który stanowi ponad 18% wszystkich przeanalizowanych jednostek. To pokazuje, jak trwale niektóre błędy zapisały się w naszym języku mimo działań edukacyjnych i dostępu do informacji o poprawnej polszczyźnie.

Polska ortografia obejmuje znacznie więcej niż kwestie dotyczące *ź/rz*, *ó/u*, *ch/h*, *i/ii/ji* czy zasad użycia *ą* i *ę* oraz wielkości liter. Istotnym elementem, który sprawia użytkownikom języka polskiego spore trudności, jest poprawna pisownia wyrazów w formie łącznej i rozłącznej, co potwierdza nasze zestawienie. Niejednokrotnie przyczyną błędów są niejasności wynikające z braku konsekwencji w regułach ortograficznych, które prowadzą do wątpliwości, czy dane wyrażenie należy zapisać razem, czy osobno – typowym przykładem takiej niepewności jest para wyrazów *na pewno* i *naprawdę*.

Aby uzyskać dokładniejszy obraz zmian, warto spojrzeć na załączone grafiki, które ilustrują dane liczbowe i procentowe, a także przedstawiają wizualizację 15 najczęściej popełnianych błędów w internecie w 2023 roku. Obserwując te zmiany, możemy dokonać bardziej szczegółowej analizy, która pozwoli nam zrozumieć, jakie czynniki miały wpływ na obecny stan języka polskiego w sieci.

Najczęstsze błędy w internecie

PRZYKŁADY

łączna liczba przeanalizowanych błędów: **3 341 296**

PODSUMOWANIE

Analizując dane z najnowszego raportu dotyczącego błędów językowych w 2023 roku, obserwujemy nie tylko utrzymujące się trudności związane z ortografią, ale również zauważalny wzrost liczby najczęściej występujących błędów. W szczególności zwraca naszą uwagę dość niepokojąca zmiana liczby błędów na platformach YouTube, na którym odnotowano wzrost o kilkanaście punktów procentowych, oraz TikTok, ze wzrostem o kilka punktów procentowych w stosunku do roku poprzedniego. Z kolei w portalach internetowych i na Instagramie zmiany te były znacznie mniejsze.

Niemniej warte odnotowania jest to, że liczba najpowszechniejszych błędów na Facebooku wykazała tendencję spadkową w porównaniu z rokiem 2022. Świadczy to o potencjalnej zmianie w sposobie korzystania z tej platformy, spadku liczby użytkowników lub o skuteczniejszym sposobie radzenia sobie z błędami przez internautów korzystających z tego miejsca.

Pomimo tych fluktuacji najczęściej popełniane błędy pozostają w sferze ortografii, co niezmiennie wskazuje na potrzebę dalszych działań edukacyjnych. W szczególności konieczne jest zwrócenie uwagi na nieustannie powtarzające się błędy w pisowni łącznej i rozłącznej, które dominują wśród pomyłek.

Obserwowany wzrost błędów wskazuje na złożoność wyzwań, przed którymi stoi współczesna polszczyzna w erze cyfrowej. Szybkość komunikacji często przeważa nad jej jakością, jednak nie powinno to prowadzić do ignorowania norm językowych. Dlatego też jednym z wniosków jest konieczność pochylenia się nad znaczeniem narzędzi automatycznej korekty, które mogłyby wspomagać użytkowników w bieżącej komunikacji. Otwartym pozostaje pytanie, czy takie rozwiązania nie zwolnią nas zbyt mocno z odpowiedzialności za język, którym się posługujemy.

W kontekście ewolucji języka ważne jest to, aby pamiętać, że naturalne przemiany nie oznaczają, że możemy przestać dbać o język. Błędy, które dziś są powszechne, w przyszłości mogą stać się akceptowane, ale proces ten nie powinien odbywać się kosztem zrozumiałości i czytelności języka. Ostatecznie nasz raport ma na celu nie tylko zdiagnozowanie problemów, ale i zachęcenie do świadomego i aktywnego uczestniczenia w kulturze językowej, co jest kluczowe dla jej zdrowego rozwoju.

Raport 50 najczęściej popełnianych błędów w internecie w 2023 roku

Organizatorzy:
Nadwyraz.com, Polszczyzna.pl

Kontakt:
kontakt@nadwyraz.com

Redakcja:
Zuzanna Damek, Krzysztof Kacprzykowski,
Małgorzata Lach, Tomasz Nowaczyk,
Maciej Piotrowski

Projekt graficzny:
Mateusz Olech, Natalya Shilo

Partner technologiczny:
Sentione.com

Copyright © Nadwyraz.com, Warszawa